

CASUS WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

2018

Gebruik van oncontroleerbare bronnen en schijn van belangenverstrengeling – ongegrond

Universiteit van Amsterdam en Universiteit Maastricht

1. Onderwerp van de klacht

Gebruik van oncontroleerbare bronnen en schijn van belangenverstrengeling

2. Advies van de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit UM/UvA 2017:

De klachten van klager 1 en klager 2 hebben beiden betrekking op mogelijke schending van de wetenschappelijke integriteit door verweerder 1 (werkzaam bij de Universiteit van Amsterdam, hierna: UvA) en verweerder 2 (werkzaam bij Universiteit Maastricht, hierna: UM). Beiden Commissies Wetenschappelijke Integriteit van UM en UvA hebben besloten om voor de behandeling van deze klachten een gezamenlijke Subcommissie WI in te stellen.

Onderwerp van de klacht

Diverse schendingen wetenschappelijke integriteit

Advies van de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit UM/UvA

Betreffende de klachten van ... (hierna: klager 1) en ... (hierna: klager 2) over mogelijke schending van de wetenschappelijke integriteit door ... (hierna: verweerder 1) (UvA) en ... (hierna: verweerder 2) (UM) vanwege het opstellen van het rapport ... d.d.

Procesverloop

De Commissies Wetenschappelijke Integriteit van de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Maastricht hebben op ... en ... klachten ontvangen van klager 1 en klager 2 (klagers).

Deze klachten spitsen zich toe op mogelijke schending van de wetenschappelijke integriteit door verweerder 1, werkzaam aan de UvA en verweerder 2, werkzaam aan UM (verweerders).

Beide Commissies Wetenschappelijke Integriteit hebben de klachten ontvankelijk verklaard en hiervan klagers en verweerders op de hoogte gesteld. Verweerders zijn in gelegenheid gesteld om schriftelijk te reageren op de klachten.

Aangezien beide klachten betrekking hebben op een door verweerders gezamenlijk geschreven rapport en qua inhoud voor een groot deel overeenkomen, hebben de Commissies Wetenschappelijke Integriteit UvA en UM besloten om voor de behandeling van deze klachten een gezamenlijke Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit in te stellen. De Subcommissie brengt advies uit aan de beide Commissies Wetenschappelijke Integriteit, die

vervolgens de Colleges van Bestuur van de UvA en UM adviseren. De Subcommissie bestaat uit de volgende leden: ... (... , voorzitter), ... (... , lid), ... (...).

Klagers en verweerders zijn tijdens een gezamenlijke hoorzitting op ... door de Subcommissie gehoord. Klagers en verweerders hebben vooraf ingestemd met de gezamenlijke behandeling van de klacht en zijn in kennis gesteld van de bij deze casus betrokken stukken. Klager 1 heeft zich tijdens de hoorzitting laten bijstaan door Klager 2 heeft zelf zijn klacht nader toegelicht en verweerders zijn bijgestaan door Van de hoorzitting is een verslag gemaakt dat aan klagers en verweerders is voorgelegd voor eventuele correcties voor zover het feitelijke onjuistheden betreft. Klagers en verweerders hebben van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

Onderwerp van de klachten

De klachten hebben betrekking op het rapport ... d.d, dat door verweerders is opgesteld in opdracht van ... naar aanleiding van een toezegging van: "...".

In de klacht van ... wordt gesteld dat " het rapport onwetenschappelijk en niet onafhankelijk is, doch wel eenzijdig en partijdig. Het is een schrijnend voorbeeld van het opschrijven wat de opdrachtgever behaagt, zonder enige andere betrokkene te horen, te raadplegen of zelfs maar melding te maken van door gerenommeerde deskundigen uitgedragen andere opvattingen dan in het rapport vermeld. Inhoud en wijze van tot stand komen zijn wetenschappelijk niet integer".

Dit standpunt wordt in de klacht en de tijdens de hoorzitting voorgelezen pleitnotitie nader toegelicht, waarbij verwezen wordt naar de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening (Gedragscode).

Klager 1 stelt dat in deze casus een groot maatschappelijk belang op het spel staat. Binnen deze context dienen wetenschappers "uiterst zorgvuldig, onpartijdig en met afweging en weergave van alle relevante gezichtspunten en van gezaghebbende andere opvattingen te werk te gaan". Opgemerkt wordt dat "geen van de rivaliserende standpunten door verweerders zelfs maar genoemd worden in hun rapport, laat staan besproken en afgewogen".

Verwezen wordt naar het principe Controleerbaarheid uit de Gedragscode: "in onderhavig geval is de gepresenteerde informatie niet controleerbaar en worden alle gegevens waarop de onderzoeksresultaten zijn gebaseerd geheim gehouden". Deze klacht heeft betrekking op het feit dat ... bij het opstellen van het rapport door de opdrachtgever inzage is gegeven in het rapport "... " uit Dit rapport is echter niet volledig openbaar. Op basis van een Wob-verzoek is het rapport door ... gedeeltelijk openbaar gemaakt, grote delen van het rapport zijn evenwel onleesbaar gemaakt.

In de klacht van klager 1 wordt tevens gewezen op mogelijke belangenverstrengeling aangezien een bestuurslid van een aan de UvA gelieerd instituut, werkzaam is bij...

Klager 2 stelt in zijn klacht dat naar zijn mening de Gedragscode expliciet door verweerders overtreden is op de volgende punten: eerlijkheid en zorgvuldigheid, betrouwbaarheid, onpartijdigheid, onafhankelijkheid, verantwoordelijkheid en controleerbaarheid.

Eerlijkheid, onafhankelijkheid en zorgvuldigheid: "... (verweerders) hebben het rapport van ... zonder serieuze kritiek overgenomen, terwijl zij als kritische wetenschapsbeoefenaars relevante gegevens hoorden te betrekken in het onderzoek en deze vervolgens hoorden af te wegen met het rapport van Door slechts één partij in het geschil van advies te dienen, en ook de belangrijke tegenhanger van ... (rapport Commissie ...) te negeren in de beoordeling, is geen sprake van eerlijk, onafhankelijk en zorgvuldig wetenschappelijk werk." Tevens wordt gesteld dat verweerder 2 de opdracht niet had mogen aanvaarden omdat hij over onvoldoende expertise beschikt op het gebied van

Betrouwbaarheid: "het selectief weergeven van de beschikbare kennis en bekwaamheden, ook wel 'cherry picking' genoemd, maakt het onderzoek onvolledig, oneerlijk en daarmee onbetrouwbaar".

Onpartijdigheid en onafhankelijkheid: "... (verweerders) hebben zich afhankelijk en partijdig opgesteld in het verrichte onderzoek".

Verantwoordelijkheid: "aangezien de algehele verantwoordelijkheid met betrekking tot het onderzoek rust op ... (verweerders) kan hun worden verweten te weinig aandacht te hebben besteed aan het doel, de intentie en de gevolgen van het uitvoeren van de opdracht geplaatst in de maatschappelijke context".

Controleerbaarheid: "... (verweerders) hebben nagelaten het onderzoek zodoende in te richten dat de beste resultaten kunnen worden behaald, hetgeen een schending oplevert van het eerste principe van de Gedragscode. Het doel van het onderzoek van ... (verweerders) lijkt nu enkel te bestaan uit het zeer oppervlakkig, zonder enige wetenschappelijke diepgang, goedpraten van Zonder wetenschappelijk know how op het relevante vakgebied erbij te betrekken".

Verweer

Namens verweerders heeft ... op ... en ... verweerschriften ingediend tegen de klachten van klager 1 en klager 2 en tijdens de hoorzitting op ... een pleitnotitie voorgelezen.

In de verweerschriften stelt ... dat in "het rapport geen normen uit wetenschappelijke gedragscodes geschonden worden en de klacht derhalve niet gegrond verklaard dient te worden".

Gesteld wordt dat verweerder 1 en verweerder 2 "een onafhankelijke wetenschappelijke beoordeling gemaakt hebben van Er is geen sprake van schending van Principe 4 (onpartijdigheid) of 5 (onafhankelijkheid) van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening".

Ten aanzien van Principe 3 (controleerbaarheid) wordt door ... gesteld dat het "de vraag is of het ...-rapport tot onderzoeksdata in de zin van deze bepaling moet worden gerekend, terwijl bovendien klager 2 geen wetenschapsbeoefenaar is. Indien klager dit rapport zou willen inzien, zijn verweerder 1 en verweerder 2 overigens bereid ... te vragen daarvoor toestemming te verlenen. Gezien het Wob-besluit zijn zij echter van mening dat het hen zonder dergelijke toestemming niet vrij staat die inzage te geven. Uiteraard kan zich ook rechtstreeks tot ... wenden. Er is afgezien van het voorgaande geen regel van

wetenschappelijke integriteit die voorschrijft dat een beoordeling slechts op openbare stukken gebaseerd mag zijn”.

Ten aanzien van de principes van eerlijkheid en zorgvuldigheid wordt gesteld dat: “hun opdracht was echter niet om een geschil tussen twee partijen te beslechten, maar alleen om de door ... gehanteerde waarderingsmethode vanuit hun wetenschappelijke kennis te beoordelen. Naar hun mening was het voor een wetenschappelijke beoordeling van die waarderingsmethode niet nodig om belanghebbenden te horen. Geen van de toepasselijke gedragscodes schrijft hoor en wederhoor van belanghebbenden voor. Dit betreft dus geen schending van de wetenschappelijke integriteit”.

“Dat betekent nog niet dat het feit dat de wetenschappelijke opvatting van ... (verweerder 2) en ... (verweerder 1) mogelijk afwijkt van die van andere wetenschappers (of deskundigen) een schending van wetenschappelijke integriteit oplevert. Als dat het geval zou zijn, zou immers het wetenschappelijk discours onmogelijk worden en de wetenschappelijke vooruitgang ernstig geschaad worden”.

“Klagers stellen dat ... (verweerder 2) en ... (verweerder 1) niet tot een onafhankelijk en onpartijdig oordeel zijn gekomen, maar dragen daar geen bewijs voor aan. ... (verweerder 2) en ... (verweerder 1) bestrijden dit; zij zijn vanuit hun wetenschappelijke kennis tot hun oordeel gekomen en hebben zich daarbij niet laten leiden door de belangen van hun opdrachtgever. Er is ook geen enkele sprake van belangenverstrengeling”.

“... (verweerder 2) en ... (verweerder 1) bestrijden dat hun rapport niet wetenschappelijk of kritisch zou zijn. De voorbeelden die ... (klager 1) aanvoert gaan niet op”.

Overwegingen van de Commissie

Klagers hebben in de klachten elementen geformuleerd op basis waarvan de klagers stellen dat de wetenschappelijke integriteit door verweerders geschonden is bij de totstandkoming van het rapport “...”. In de klachten en pleitnotities wordt hiervoor verwezen naar de “Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening” van de Vereniging van Universiteiten (VSNU). De Subcommissie heeft de in de klachten genoemde mogelijke schendingen van wetenschappelijke integriteit getoetst aan deze Gedragscode aangezien ook naar de Code verwezen wordt in deze Klachtenregelingen Wetenschappelijke Integriteit UvA en UM. De Subcommissie beperkt zich in haar oordeel tot die aspecten die naar mening van de Subcommissie betrekking hebben op wetenschappelijke integriteit.

Hieronder geeft de Subcommissie per principe uit de Gedragscode op hoofdlijnen aan welke elementen uit de klachten hieronder geschaad kunnen worden, hoe het verweer luidt en wat het oordeel van de Subcommissie is.

Principe 1: Eerlijkheid en zorgvuldigheid

Klager 2 geeft aan dat op grond van de publicatielijst van verweerder 2 niet blijkt dat hij over expertise beschikt op het gebied van ... en Naar de mening van klager 2 had verweerder 2 daarom deze opdracht moeten weigeren.

Het verweer luidt dat verweerder 2 ... aan UM is en over ... in brede zin vele malen gepubliceerd heeft. Tijdens de hoorzitting is tevens aangevoerd dat hij als lid van geadviseerd heeft over

De Subcommissie heeft deze klacht getoetst aan artikel 1.10. van de Gedragscode: "een wetenschapper draagt er zorg voor dat zijn deskundigheid voor het uitvoeren van zijn taken op peil blijft. Hij aanvaardt geen taken waarvoor hij de nodige deskundigheid mist. Zo nodig geeft hij de grenzen van zijn deskundigheid aan".

De Subcommissie oordeelt dat verweerder 2 niet verweten kan worden geen eerlijk beeld van zijn bekwaamheden gegeven te hebben, noch dat hij deze opdracht had moeten weigeren omdat hij de nodige deskundigheid mist.

De inhoud van de opdracht wijkt niet dusdanig af van de expertise en het vakgebied van verweerder 2 dat in redelijkheid verwacht mag worden dat hij een dergelijke opdracht op voorhand afwijst. Bovendien voerde hij de opdracht samen met verweerder 1 (...) uit en mag op basis van zijn werkzaamheden voor ... een zekere deskundigheid op dit terrein verwacht worden.

De Subcommissie is daarom van mening dat verweerder 2 op dit punt niet verweten kan worden niet eerlijk of onzorgvuldig gehandeld te hebben.

Betrouwbaarheid

In de klacht van klager 2 wordt gesteld dat "het selectief weergeven van de beschikbare kennis en bekwaamheden, ook wel 'cherry picking' genoemd, maakt het onderzoek onvolledig, oneerlijk en daarmee onbetrouwbaar".

De Subcommissie betreft dit onderdeel van de klacht in haar oordeel bij het principe Onpartijdigheid.

Controleerbaarheid

Gesteld wordt dat klagers bij het opstellen van hun rapport gebruik gemaakt hebben van niet-openbare bronnen en geweigerd hebben deze bronnen te openbaren waardoor hun onderzoek niet repliceerbaar is.

Het verweer luidt dat "het hun goed recht was dit rapport, dat aan hen ter beschikking is gesteld, in hun beoordeling te betrekken". "Indien ... (klager 2) dit rapport zou willen inzien, zijn ... (verweerder 2) en ... (verweerder 1) overigens bereid ... te vragen daarvoor toestemming te verlenen. Gezien het Wob-besluit zijn zij echter van mening dat het hen zonder dergelijke toestemming niet vrij staat die inzage te geven. Uiteraard kan klager 2 zich ook rechtstreeks tot ... wenden. Er is afgezien van het voorgaande geen regel van wetenschappelijke integriteit die voorschrijft dat een beoordeling slechts op openbare stukken gebaseerd mag zijn".

In de Gedragscode wordt het principe Controleerbaarheid nader gedefinieerd in artikel 3.1: "onderzoek moet gerepliceerd kunnen worden om de juistheid ervan te testen. De keuze van de onderzoeksvraag, de opzet van het onderzoek, de keuze van de gehanteerde methode en verwijzing naar geraadpleegde bronnen is zodanig nauwkeurig gedocumenteerd dat controle op alle stappen van het onderzoeksproces in beginsel mogelijk is".

De Subcommissie is van oordeel dat het verweerders niet verweten kan worden dat zij bij het uitvoeren van de opdracht gebruik hebben gemaakt van het rapport "... " uit Dit rapport is hun door de opdrachtgever ter beschikking gesteld en was noodzakelijk bij de uitvoering van de opdracht. De Subcommissie is het eens met klagers dat in het belang van

de wetenschap en het principe van controleerbaarheid het gebruik van niet-openbare bronnen door onderzoekers zoveel mogelijk vermeden moet worden. In dit specifieke geval is het echter niet aan de beide onderzoekers (als niet-rechthebbenden) om het rapport te openbaren. Dit besluit is aan

De Subcommissie is van oordeel dat de wetenschappelijke integriteit op het onderdeel controleerbaarheid niet door verweerders is geschonden, maar beveelt verweerders sterk aan om uit oogpunt van controleerbaarheid van onderzoek een beroep te doen op ..., in casu ..., om het rapport "... " uit ... volledig te openbaren.

Onpartijdigheid en onafhankelijkheid

Verweerders wordt door klagers verweten in het rapport onvoldoende aandacht besteed te hebben aan het doel en intentie van de opdrachtverstrekking door..., de gevolgen voor het uitvoeren van die opdracht en de maatschappelijke context waarin dit plaatsvindt. In de klacht van klager 1 wordt tevens gewezen op de (schijn) van belangenverstremgeling: "wij hebben onlangs vernomen dat ..., directeur van ..., bestuurslid is van "...", volgens de website van de UvA een van de "affiliated institutions" van de UvA. Het niet opdragen van het onderzoek aan een onafhankelijk wetenschappelijk instituut zoals ... aan ... aangaf, doch (onder meer) aan verweerder 1 die verbonden is aan de UvA, wekt in elk geval de schijn van belangenverstremgeling. Die schijn wordt versterkt doordat ... (verweerders) hun onderzoek gestoeld hebben op een niet openbaar rapport van ... en oncontroleerbare mondelinge contacten met ... (en geen van de andere belanghebbenden hebben gehoord). Ook het buiten het zicht houden van ... van ... versterkt de schijn van belangenverstremgeling".

Het verweer luidt als volgt: "in beide klachten wordt er over geklaagd dat ... (verweerder 2) en ... (verweerder 1) geen hoor en wederhoor en wederhoor hebben toegepast. Dat is echter geen norm van wetenschappelijke integriteit. ... (verweerder 2) en ... (verweerder 1) hebben de taxatiemethode van ... beoordeeld op basis van hun expertise en op basis van de publicaties die zij in hun rapport genoemd hebben. Tot meer waren zij ook niet gehouden".

"Ook het rapport "... " van ... is niet relevant; dat rapport is niet aan ... (verweerder 2) en ... (verweerder 1) ter beschikking gesteld en door hen dan ook niet in hun beoordeling meegenomen".

"... (verweerder 1) is ... aan de UvA, een openbare instelling voor hoger onderwijs die volstrekt los staat van ... en daarvan uiteraard volstrekt niet afhankelijk is." "... financiert indirect mede enkele... , die ook op haar website vermeld worden. ... (verweerder 1) behoort daar echter niet toe. Hij heeft ... voor het eerst in het kader van de onderhavige opdracht ontmoet. ... (verweerder 2) heeft een ...aanstelling bij MU en geen enkele band met Er is dus geen enkele concrete aanwijzing voor een schijn van belangenverstremgeling, laat staan een werkelijke belangenverstremgeling".

Het principe van onafhankelijkheid wordt in de Gedragscode nader gedefinieerd als: "bij de presentatie van inzichten als juist en relevant is een wetenschapsbeoefenaar onafhankelijk als hij zich daarbij alleen laat beïnvloeden door het oordeel van anderen voor zover dat berust op wetenschappelijk gezag. Hij laat zich niet op andere gronden beïnvloeden". Dit wordt uitgewerkt in artikel 5.1. "als een wetenschapsbeoefenaar onderwijs of onderzoek in opdracht van derden verricht, wordt hij in staat gesteld om, nadat de kaders zijn vastgesteld, de opdracht onafhankelijk van de opdrachtgevers uit te voeren. De

probleemstelling is wetenschappelijk interessant, niet alleen met het oog op het specifieke belang van de opdrachtgever. De gebruikte methode is wetenschappelijk verantwoord. Op de onderzoeksresultaten heeft de opdrachtgever geen invloed”, artikel 5.2: “opdrachten dragen aantoonbaar bij aan het wetenschappelijk onderwijs of onderzoek” en artikel 5.3: “altijd is duidelijk gemaakt wat de verhouding is van de uitvoerder tot de opdrachtgever, bijvoorbeeld wanneer adviseurschappen of andere verbindingen bestaan. Mogelijke schijn van belangenverstrengeling wordt altijd vermeden dan wel vermeld in publicaties”.

Ten aanzien van de onafhankelijkheid van verweerders is de Subcommissie van oordeel dat niet aannemelijk gemaakt is dat verweerder 1 en verweerder 2 zich bij het uitvoeren van de opdracht hebben laten leiden door de belangen van de opdrachtgever. De link die gelegd wordt tussen het bestuurslidmaatschap van ... van ... en verweerder 1 acht de Subcommissie vergezocht. Verweerders hebben in het rapport duidelijk aangegeven de externe toetsing uit te voeren vanuit hun aanstellingen bij de UvA en UM. Toezeggingen van ... aan ... over de opdrachtverstrekking aan een “onafhankelijk wetenschappelijk instituut” zijn naar mening van de Subcommissie voor rekening voor ... en kan verweerders niet aangerekend worden. Overigens is de Subcommissie van mening dat de beide universiteiten aangemerkt kunnen worden als onafhankelijke wetenschappelijke instituten.

Het principe van onpartijdigheid wordt in de Gedragscode gedefinieerd als: “een wetenschapsbeoefenaar is onpartijdig en objectief als hij zich bij zijn oordeelsvorming en beslissingen niet laat leiden door persoonlijke belangen, voorkeur, genegenheid of vooroordeel, of door de belangen van zijn opdrachtgever/financier”. In artikel 4.5 wordt dit nader uitgewerkt: “een wetenschapsbeoefenaar is pas verdediger van een bepaald wetenschappelijk standpunt als dat standpunt voldoende wetenschappelijk is onderbouwd. Rivaliserende standpunten dienen daarnaast te worden gemeld en toegelicht”.

De Subcommissie neemt bij de beoordeling van de onpartijdigheid van de verweerders de context waarin het rapport van de verweerders geschreven is met nadruk in overweging.

Het rapport is verschenen binnen een context waarin sprake is van een geschil tussen de ... en Dat is goed verklaarbaar: met de wijze van waardering van ... zijn immers grote financiële belangen gemoeid.

De Subcommissie is van mening dat wetenschappers bij het uitvoeren van een derde geldstroomopdracht binnen deze context extra zorgvuldig dienen te zijn bij het aanvaarden en het uitvoeren van een opdracht. Wetenschappers dienen zich in een dergelijke context voldoende bewust te zijn van het feit dat hun werk gebruikt kan worden door één of meer partijen die een rol spelen in dit geschil. Dit vereist een zorgvuldige afweging bij het accepteren van de opdracht. De Subcommissie meent dat verweerders bij de aanvaarding van de opdracht wellicht te weinig rekening gehouden hebben met de maatschappelijke impact die hun rapport teweeg zou kunnen brengen.

Gelet op de context waarin het advies is uitgebracht, is de Subcommissie van oordeel dat verweerders in het rapport verantwoording hadden moeten afleggen over deze context waarbinnen men adviseerde.

Om de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van wetenschappers te waarborgen, rust de verantwoordings- en motiveringsplicht zwaarder op wetenschappers wanneer een advies uitgebracht wordt op verzoek van een partij die betrokken is in een geschil. Wetenschappers hebben in dat geval de verplichting om de context en aard van de onderzoeksopdracht zorgvuldig te onderzoeken en hierover voldoende rekenschap af te leggen in hun werk. Dit geldt met name voor derde geldstroomopdrachten. Het verwijt van 'cherry picking' zoals gesteld in de klacht van klager 2 had daarmee voorkomen kunnen worden.

In het onderzoeksrapport van verweerders wordt slechts kort aangestipt dat er sprake is van een geschil: "...". Publicaties waarin concurrerende opvattingen aan bod komen, komen naar oordeel van de Subcommissie niet of te weinig aan de orde in het rapport van verweerders. Dit strookt niet met hetgeen gesteld is in artikel 4.5 van de Gedragscode met betrekking tot het melden en toelichten van rivaliserende standpunten.

De Subcommissie oordeelt dat gelet op de maatschappelijke en financiële implicaties die spelen in dit dossier, verweerders in hun rapport rekenschap hadden moeten afleggen door aandacht te besteden aan andere opvattingen die binnen dit geschil een rol spelen. Het gebruik van de term ... geeft aan het rapport een zware lading en vereist daarom naar het oordeel van de Subcommissie meer motivering en verantwoording dan in het rapport gegeven is of na publicatie van het rapport gegeven had kunnen worden, hetzij in een discussie in daarvoor passende wetenschappelijke tijdschriften (een weg die niet door klagers bewandeld is) of door het beantwoorden van vragen van klagers (hetgeen door verweerders geweigerd is). Indien wetenschappers vanuit hun aanstelling aan een universiteit een advies uitbrengen, zijn zij naar mening van de Subcommissie gehouden aan de eisen die daaraan vanuit het oogpunt van wetenschappelijke integriteit gesteld worden en moeten zij bereid zijn om de door hen gemaakte keuzes uit te leggen.

Door bij het aanvaarden van de opdracht onvoldoende rekening te houden met de maatschappelijke impact en door zich bij het opstellen van het rapport strikt te beperken tot de inhoud van de opdracht (...), hebben verweerders zich aan het risico blootgesteld dat hun wetenschappelijke integriteit zou worden betwist.

De Subcommissie neemt evenwel in overweging dat de opdracht van ... aan verweerders beperkt was qua omvang (...) en niet tot doel had om het geschil tussen de Staat en ... te beslissen.

De Subcommissie is van mening dat niet overtuigend aangetoond is dat verweerders niet onafhankelijk of partijdig gehandeld hebben bij het opstellen van het rapport.

De Subcommissie concludeert dat verweerders niet aan de verantwoordings- en motiveringplicht voldaan hebben die verwacht had mogen worden bij het uitvoeren van deze derde geldstroomopdracht binnen een context waar sprake is van een geschil. De Subcommissie beoordeelt evenwel dat het niet voldoen aan de verantwoordings- en motiveringsplicht niet als een wezenlijke schending van de wetenschappelijke integriteit kan worden beschouwd. Zij kan in redelijkheid niet stellen dat deze schending ontoelaatbaar was.

Advies van de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit UvA/UM aan de Commissies Wetenschappelijke Integriteit UvA/UM

De Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit UvA/UM adviseert de klachten van klager 1 en klager 2 jegens verweerder 1 en verweerder 2 ontvankelijk, maar niet gegrond te verklaren. De Subcommissie adviseert om verweerder 1 en verweerder 2 in het belang van controleerbare wetenschapsbeoefening een dringend beroep te laten doen op ... (als opdrachtgever van hun rapport ...) om het rapport ..., uit ... in zijn geheel openbaar te maken.

Maastricht, ... 2017.

3. Advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit UvA (2017) inzake de klacht van klager 1 en klager 2 jegens verweerder 1

Geacht College,

Bij schrijven van ... 2016 heeft (...) (hierna: klager 1) een klacht ingediend inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... (hierna: verweerder 1) (werkzaam bij de Universiteit van Amsterdam) en ... (hierna: verweerder 2) (werkzaam bij Universiteit Maastricht).

Bij schrijven van ... 2017 heeft ... (hierna: klager 2) een klacht ingediend inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door verweerder 1 en verweerder 2.

Bij besluit van ... 2017 heeft Uw College besloten dat beide klachten gezamenlijk met de Commissie Wetenschappelijke Integriteit van Universiteit Maastricht worden behandeld en dat hiertoe een (gemengde) Subcommissie als bedoeld in artikel 7 van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit van Maastricht wordt ingesteld.

Voorname Subcommissie heeft bij schrijven van ... 2017 haar advies van ... 2017 aan de Commissie Wetenschappelijke Integriteit UvA (hierna: de Commissie) aangeboden. Een afschrift van voornoemd advies treft Uw College als bijlage aan.

De Subcommissie heeft geadviseerd beide klachten jegens verweerder 1 en verweerder 2 ontvankelijk, maar niet gegrond te verklaren. Voorts heeft de Subcommissie geadviseerd om verweerder 1 en verweerder 2 een dringend beroep te laten doen op ... (als opdrachtgever van hun rapport "...") om het rapport "...", uit ... in zijn geheel openbaar te maken.

De Commissie overweegt dat het advies van de Subcommissie zorgvuldig tot stand is gekomen. Zij neemt de overwegingen en de conclusie van de Subcommissie dan ook over en maakt deze tot de hare.

Op grond van het vorenstaande adviseert de Commissie het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam de klacht van klager 1 en de klacht van klager 2 ontvankelijk, maar niet gegrond te verklaren. Voorts adviseert de Commissie om klager 1 een dringend beroep te laten doen op ... om het rapport "...", uit ... in zijn geheel openbaar te maken.

Hoogachtend,

Namens de Commissie Wetenschappelijke Integriteit,

...

4. A) Gelijklopende separate aanvankelijke oordelen College van Bestuur UvA d.d. 5 juli 2017 ten aanzien van de klacht van klager 1 en klager 2 jegens verweerder 1:

HET COLLEGE VAN BESTUUR VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM;

gezien:

- de klacht van ... van ... inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... (hierna: verweerder 1) (Universiteit van Amsterdam) en ... (hierna: verweerder 2) (Universiteit Maastricht);
- het advies van de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Subcommissie) van ... 2017;
- het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Commissie) van ... 2017;

overwegende:

- dat de Commissie heeft geadviseerd:
- de klacht ontvankelijk, maar niet gegrond te verklaren en
- verweerder 1 een dringend beroep te laten doen op ... om het rapport "...", uit ... in zijn geheel openbaar te maken:
- dat het advies van de Commissie zorgvuldig tot stand is gekomen;

BESLUIT:

- dat zij, onder overneming van de in het advies van de Commissie gegeven motivering, tot het aanvankelijk oordeel (als bedoeld in artikel 11, eerste lid, van de Klachtenregeling) komt:
 1. dat de klacht van ... van ... inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door verweerder 1 ontvankelijk, maar niet gegrond dient te worden verklaard en
 2. dat verweerder 1 een dringend beroep dient te doen op ... om het rapport "... ", uit ... in zijn geheel openbaar te maken.

Het College van Bestuur,
...
voorzitter

4. B) Aanvankelijk oordeel College van Bestuur UM d.d. 4 juli 2017 ten aanzien van de klacht van klager 1 en 2 jegens verweerder 2

Het College van Bestuur neemt kennis van het advies van de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit UvA/UM en het schrijven van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit UM naar aanleiding van de door ... (klager 1) en ... (klager 2) ingediende klacht jegens ... (verweerder 2) (UM) en ... (verweerder 1) (UvA).

Het College van Bestuur besluit het advies van de commissie over te nemen tot aanvankelijk oordeel en verklaart de klachten van ... (klager 1) en ... (klager 2) jegens (verweerder 2) ontvankelijk, maar niet gegrond.

In het schrijven waarin dit besluit aan ... (verweerder 2) kenbaar wordt gemaakt, zal het College van Bestuur hem met nadruk verzoeken om hem in het belang van controleerbare

wetenschapsbeoefening een dringend beroep te laten doen op ... (als opdrachtgever van hun rapport "...") om het rapport "...", uit ... in zijn geheel openbaar te maken.

Het College van Bestuur besluit klagers en verweerder van dit aanvankelijk oordeel in kennis te stellen en hen te wijzen op de mogelijkheid om het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit om advies te vragen over het aanvankelijk oordeel binnen zes weken. Indien niet binnen deze termijn om advies gevraagd is, stelt het College van Bestuur het oordeel over de klacht vast. Indien het advies van het LOWI gevraagd wordt, betreft het CvB dit oordeel in zijn definitieve besluit.

5. LOWI advies inzake de klacht van klager 1 jegens verweerder 1 en 2

Uitsluitend klager 1 heeft het LOWI verzocht om advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel van het College van Bestuur van Universiteit Maastricht en het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam.

Het LOWI heeft geconcludeerd dat belanghebbenden op een aantal punten niet dan wel onvoldoende hebben voldaan aan wat van hen op grond van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening mag worden verwacht. Het afwijken van een gedragsregel uit de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening houdt niet per definitie een schending van de wetenschappelijke integriteit in. Gezien de beperkte omvang van de opdracht oordeelt het LOWI dat de geconstateerde afwijkingen van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening niet kunnen worden gekwalificeerd als een schending van de wetenschappelijke integriteit, maar het geheel in ogenschouw nemend moeten de afwijkingen cumulatief wel worden gekwalificeerd als verwijtbaar onzorgvuldig handelen.

Het LOWI is van oordeel dat het verzoek ongegrond is voor zover het ziet op de gestelde schendingen van de wetenschappelijke integriteit. Belanghebbenden hebben echter wel verwijtbaar onzorgvuldig gehandeld.

Het LOWI adviseert het de Besturen van Universiteit Maastricht en Universiteit van Amsterdam om het aanvankelijk oordeel over te nemen als definitief oordeel, maar de overwegingen aan te passen aan de overwegingen en het oordeel van het LOWI.

6. A. Definitief oordeel College van Bestuur UvA d.d. 3 juli 2018 inzake de klacht van klager 1 jegens verweerder 1

HET COLLEGE VAN BESTUUR VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM;

gezien:

- de klacht van ... (klager 1) (hierna: ...) van ... 2016 inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door verweerder 1 (Universiteit van Amsterdam) verweerder 2 (Universiteit Maastricht);
- het advies van de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Subcommissie) van ... 2017;
- het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Commissie) van ... 2017;
- het aanvankelijk oordeel op de klacht van ... (besluitnummer...);

- het advies van het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (hierna: LOWI) van ... 2018;
- alle op de zaak betrekking hebbende stukken;

overwegende:

- dat in het advies van het LOWI van ... onder 'Conclusie' het volgende te lezen is:
- "Belanghebbenden hebben op een aantal punten niet dan wel onvoldoende voldaan aan wat van hen op grond van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening mag worden verwacht. Het afwijken van een gedragsregel uit de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening houdt niet per definitie een schending van de wetenschappelijke integriteit in. Gezien de beperkte omvang van de opdracht oordeelt het LOWI dat de geconstateerde afwijkingen van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening niet kunnen worden gekwalificeerd als een schending van de wetenschappelijke integriteit, maar het geheel in ogenschouw nemend moeten de afwijkingen cumulatief wel worden gekwalificeerd als verwijtbaar onzorgvuldig handelen."
- dat het LOWI van oordeel is dat het verzoek van ... (klager 1) aan het LOWI ongegrond is voor zover het ziet op de gestelde schendingen van de wetenschappelijke integriteit. Het LOWI is van oordeel dat... (verweerder 1) (Universiteit van Amsterdam) en ... (verweerder 2) (Universiteit Maastricht) echter wel verwijtbaar onzorgvuldig hebben gehandeld;
- dat het LOWI het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam en Universiteit Maastricht heeft geadviseerd om het aanvankelijk oordeel over te nemen als definitief oordeel, maar de overwegingen aan te passen aan de overwegingen en het oordeel van het LOWI;
- dat het advies van het LOWI zorgvuldig tot stand is gekomen;

BESLUIT:

1. overeenkomstig het advies van het LOWI van ... 2018 het aanvankelijk oordeel over te nemen als definitief oordeel, waarbij de overwegingen van het aanvankelijk oordeel worden aangepast aan de overwegingen en het oordeel van het LOWI;
2. de klacht van ... (klager 1) van ... 2016 inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... (verweerder 1) ontvankelijk, maar niet gegrond te verklaren.

Het College van Bestuur,

...

Voorzitter

6. B. Definitief oordeel College van Bestuur UvA d.d. 3 juli 2018 inzake de klacht van klager 2 jegens verweerder 1

HET COLLEGE VAN BESTUUR VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM;

gezien:

- de klacht van ... (klager 2) van ... 2017 inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... (verweerder 1) (Universiteit van Amsterdam) en ... (verweerder 2) (Universiteit Maastricht);
- het advies van de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Subcommissie) van ... 2017;
- het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Commissie) van ... 2017;
- het aanvankelijk oordeel op de klacht van ... 2017 (besluitnummer...);

overwegende:

- dat de Commissie heeft geadviseerd;
- de klacht ontvankelijk, maar niet gegrond te verklaren en
- ... (verweerder 1) een dringend beroep te laten doen op ... om het rapport "...", uit ... in zijn geheel openbaar te maken;
- dat het advies van de Commissie zorgvuldig tot stand is gekomen;
- dat niet is gebleken dat binnen de voorgeschreven termijn het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit is verzocht om advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel van het College van Bestuur;

BESLUIT:

- het aanvankelijk oordeel op de klacht van ... 2017 (besluitnummer...) te bevestigen als definitief oordeel (als bedoeld in artikel 11, vierde lid, van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit van Amsterdam, vastgesteld op 10 december 2013, besluitnummer 2013cb0471) en dat hiermee de klacht jegens ... (verweerder 1) ontvankelijk, maar niet gegrond wordt verklaard.

Het College van Bestuur,

...

voorzitter

6. C. Definitief oordeel College van Bestuur UM d.d. 3 juli 2018 inzake de klacht van klager 1 en 2 jegens verweerder 2

Het CvB besluit:

gezien:

- de klacht van .. (klager 1) (hierna: ...) van ... 2016 inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... (verweerder 1) (Universiteit van Amsterdam) en ... (verweerder 2) (Universiteit Maastricht);
- het advies van de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Subcommissie) van ... 2017;
- het aanvankelijk oordeel op de klacht van ... 2017;
- het advies van het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (hierna: LOWI) van ... 2018;
- alle op de zaak betrekking hebbende stukken;

overwegende:

- dat in het advies van het LOWI van ... 2018 onder 'Conclusie' het volgende te lezen is:
"Belanghebbenden hebben op een aantal punten niet dan wel onvoldoende voldaan aan wat van hen op grond van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening mag worden verwacht. Het afwijken van een gedragsregel uit de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening houdt niet per definitie een schending van de wetenschappelijke integriteit in. Gezien de beperkte omvang van de opdracht oordeelt het LOWI dat de geconstateerde afwijkingen van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening niet kunnen worden gekwalificeerd als een schending van de wetenschappelijke integriteit, maar het geheel in ogenschouw nemend moeten de afwijkingen cumulatief wel worden gekwalificeerd als verwijtbaar onzorgvuldig handelen."
- dat het LOWI van oordeel is dat het verzoek van klager 1 aan het LOWI ongegrond is voor zover het ziet op de gestelde schendingen van de wetenschappelijke integriteit. Het LOWI is van oordeel dat ... (verweerder 1) (Universiteit van Amsterdam) en ... (verweerder 2) (Universiteit Maastricht) echter wel verwijtbaar onzorgvuldig hebben gehandeld;
- dat het LOWI het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam en Universiteit Maastricht heeft geadviseerd om het aanvankelijk oordeel over te nemen als definitief oordeel, maar de overwegingen aan te passen aan de overwegingen en het oordeel van het LOWI;
- dat het advies van het LOWI zorgvuldig tot stand is gekomen;
 1. overeenkomstig het advies van het LOWI van ... 2018 het aanvankelijk oordeel over te nemen als definitief oordeel, waarbij de overwegingen van het aanvankelijk oordeel worden aangepast aan de overwegingen en het oordeel van het LOWI;
 2. de klacht van ... (klager 1) van ... 2016 inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... (verweerder 2) ontvankelijk, maar niet gegrond te verklaren.

Naast de klacht van de ... (klager 1) heeft het College van Bestuur ook een klacht van ... (klager 2) ontvangen inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... (verweerder 2). Deze klacht is door de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit gelijktijdig met de klacht van ... (klager 1) behandeld. Het CvB heeft als aanvankelijk oordeel gesteld dat de klacht van ... (klager 2) ontvankelijk, maar niet gegrond was. ... (klager 2) heeft over dit oordeel echter geen advies aan het LOWI gevraagd. Het CvB besluit derhalve:

gezien:

- de klacht van ... (klager 2) van ... 2017 inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... (verweerder 2);
- het advies van de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Subcommissie) van ... 2017;

overwegende:

- dat de Commissie heeft geadviseerd:
 1. de klacht ontvankelijk, maar niet gegrond te verklaren en
 2. ... (verweerder 2) een dringend beroep te laten doen op ... om het rapport "...", uit ... in zijn geheel openbaar te maken:

- dat het advies van de Commissie zorgvuldig tot stand is gekomen;
- dat niet is gebleken dat binnen de voorgeschreven termijn het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit is verzocht om advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel van het College van Bestuur;
- het aanvankelijk oordeel op de klacht van ... 2017 te bevestigen als definitief oordeel en dat hiermee de klacht jegens ... (verweerder 2) ontvankelijk, maar niet gegrond wordt verklaard.